

Umhverfis- og auðlindaráðuneyti
Skuggasundi 1
101 Reykjavík

Reykjavík, 13. september 2021

Efni: Umsögn um drög að reglugerð um niðurdælingu koldíoxíðs

Samtök iðnaðarins (hér eftir „SI“ eða „samtökin“) vísa til máls nr. 166/2021, á samráðsgátt Stjórnarráðsins, þar sem kynnt eru til umsagnar drög að reglugerð um breytingu á reglugerð um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit, nr. 550/2018. Fram kemur í umfjöllun um málið að með breytingum sem samþykktar voru á Alþingi sl. vor á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998, var innleidd í héraðslög tilskipun 2009/31/EB um geymslu koltvísýrings í jörðu. Þá segir að með fyrirliggjandi reglugerðardrögum sé ætlað að kveða nánar á um framkvæmd niðurdælingar koldíoxíðs í jarðlög, sbr. áðurnefndar breytingar á lögum nr. 7/1998.

SI benda á að breytingar á þessu sviði varða aðildarfélög samtakanna með víðtækum hætti, hvort sem um er að ræða starfsemi sem sérhæfir sig í niðurdælingu koldíoxíðs eða þau fyrirtæki sem eru í samstarfi við þá starfsemi, s.s. föngun og niðurdæling á koldíoxíðs frá staðbundinni starfsemi þeirra. Í ljósi þessa óska SI eftir að koma á framfæri athugasemdum hvað varðar fyrirliggjandi drög.

Að gefnu tilefni vísa SI til fyrri samskipta við fulltrúa umhverfis- og auðlindaráðuneytis og utanríkisráðuneytis um samspil framkvæmdar og regluverks er viðkemur niðurdælingu koldíoxíðs hér á landi. Eins og SI hafa bent á í því samhengi er mikilvægt að tryggja tæknilegt hlutleysi sem og að tillit sé tekið til héraðslögreglu og tækniframfara við útfærslu á lögum og reglum sem um starfsemi þessa gildir.

Um leið og gætt er að því að héraðslög framkvæmd niðurdælingar, þ.e. Carbfix aðferðin, falli að því regluverki sem ætlað var að móta með áðurnefndum lagabreytingum sl. vor, þá er um leið mikilvægt að huga að því að regluverk sé ekki það niðurnjörvað á kostnað tæknihlutleysis að ekki sé unnt að útfæra nánar aðra tækni eða innleiða hér aðrar sambærilegar lausnir sem hafa að markmiði að binda koldíoxíð.

Hér þarf einnig að hafa í huga að regluverk á þessu sviði hefur að sama skapi skörun á við viðskiptakerfi með losunarheimildir, þ.e. ETS kerfið, og því mikilvægt að starfsemi þeirra aðila sem annast niðurdælingu og um leið þeirra sem nýta sér þá þjónustu sé tryggð með skýru og ótvíræðu regluverki. Íslensk stjórnvöld þurfa að gæta að því að gengið sé út frá tæknihlutleysi hvað varðar bindingu og föngun innan ETS kerfisins, enda er það kerfi fyrst og fremst hugsað sem hvati til fyrirtækja að finna nýjar leiðir til að draga úr losun.

Að þessu sögðu benda SI á að fyrirliggjandi drög að reglugerð bera þess merki að fela í sér beina tilvísun til tilskipunar 2009/31 er viðkemur niðurdælingu til geymslu á koldíoxíði en ekki niðurdælingu og **bindingu** þess líkt og framkvæmt er hér á landi með áðurnefndri Carbfix aðferð. Eins og ráðuneytinu má vera ljóst er sú aðferð verulega frábrugðin því sem erlendis viðgengst undir svokallaðri „Carbon Capture and Storage (CCS)“ aðferð, þ.e. niðurdæling koldíoxíðs til geymslu í holrýmum neðanjarðar. Hins vegar er ekki ljóst

af fyrirliggjandi drögum hvort, og þá með hvaða hætti, sú aðferðarfræði hafi verið staðfærð í drögunum að þeirri framkvæmd sem hér á landi tíðkast eða annarri sambærilegri starfsemi sem kann að þróast og víkur frá hefðbundinni CCS framkvæmd og aðferðarfræði hennar.

Í ljósi þessa telja SI mikilvægt að tekið verði til skoðunar að aðlaga nánar boðaðar breytingar þeirri framkvæmd sem þegar er til staðar hér á landi í stað þess að innleiða beina tilvísun til skilyrða áðurnefndrar tilskipunar sem eiga við um alls ólíka aðferð, þ.e. CCS aðferð. Samhliða þarf að gæta að því að hugað sé að tæknihlutleysi í slíkri reglusetningu þannig að unnt verði að þróa áfram og fjárfesta í innlendri tækni sem hefur bindingu koldíoxíðs að leiðarljósi en kann að víkja frá umræddri CCS tækni.

Leggja SI til að fyrirliggjandi drög verði aðgreind með skýrum hætti, annars vegar innleiðing á kröfum um hefðbundna CCS tækni og hins vegar útfærsla til samræmis við núverandi Carbfix aðferð sem og aðra tækni sem unnt er að beita til niðurdælinga og bindingar á koldíoxíð með varanlegu hætti, en ekki til geymslu.

SI gera að öðru leyti ekki frekari athugasemdir við málið að svo stöddu. Er framangreindum ábendingum hér með komið á framfæri við umhverfis- og auðlindaráðuneyti.

Virðingarfyllst,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lára M. K. Ólafsson', written over a horizontal line.

Lárus M. K. Ólafsson,
sérfræðingur á sviði umhverfis- og orkumála